

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

มังคุดถือเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ในปัจจุบันมีการส่งออกมังคุดสามารถนำเงินเข้าประเทศได้ในปริมาณมาก โดยมีปริมาณการส่งออกมังคุดในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมในปี 2563 มีมูลค่าส่งออกถึง 290 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งแบ่งการส่งออกไปจีนมูลค่า 213 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 19% อาเซียนมูลค่า 65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 4% และฮ่องกง 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่ม 171% (อรมน ทรัพย์ทวีธรรม, 2563) ปัจจุบันประเทศจีนถือเป็นตลาดนำเข้าผลไม้สดจากประเทศไทยที่สำคัญที่สุด ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณการส่งออกผลไม้สดไปประเทศจีนคิดเป็นมูลค่ากว่า 10,041 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) จะเห็นว่าอัตราการส่งออกไปยังประเทศจีนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทุกปี และมังคุดเพราะปลูกมากที่สุดใน 3 จังหวัดของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี มีเนื้อที่ปลูก 134,386 ไร่ นครศรีธรรมราช 130,823 ไร่ ชุมพร 53,861 ไร่ และในปี 2563 จังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตมังคุดมากถึง 212,345 ตัน โดยผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2562 เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกดอกติดผล และราคาสูงใจให้เกษตรกรบำรุงดูแลรักษาผลผลิตดีขึ้น (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563)

จากการขยายตัวในการส่งออกมังคุดของจังหวัดจันทบุรีไปยังประเทศจีนอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานในโซ่อุปทานต้องมีแนวทางการดำเนินธุรกิจการส่งออกและปัจจัยต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งการแข่งขันในภาคธุรกิจส่วนใหญ่ได้ถูกยกระดับให้เป็นการแข่งขันในระดับโซ่อุปทาน ซึ่งการดำเนินการมีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนอันส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจตลอดทั้งโซ่อุปทาน เพื่อให้สอดคล้องกับบริษัท โซ่อุปทานและลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจึงมีความสำคัญต่อการส่งออกมังคุดของจังหวัดจันทบุรีไปยังประเทศจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในโซ่อุปทานการส่งออกมังคุด
2. เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของโซ่อุปทานการส่งออกมังคุดในภาคตะวันออก
3. เพื่อหาแนวทางการจัดการความเสี่ยงและวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงของการส่งออกมังคุดในภาคตะวันออก

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์เชิงสาธารณะ ได้ปัจจัยและเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง รวมถึงแนวทางในการจัดการความเสี่ยงและผลกระทบในการจัดการความเสี่ยงของโซ่อุปทานการส่งออกมังคุดที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นนโยบายการจัดการความเสี่ยงต่อไปได้

ประโยชน์เชิงพาณิชย์ งานวิจัยนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานในโซ่อุปทานการส่งออกมังคุดสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษากระบวนการส่งออกมังคุดจากจันทบุรีไปยังประเทศจีน
2. ศึกษาความเสี่ยงในกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการส่งออกมังคุดจากจันทบุรีไปยังประเทศจีน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงาน

การจัดการความเสี่ยงในการส่งออกผลไม้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์กรเพื่อช่วยให้องค์กรลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี